

Vtorek, četrtek in soboto izhajajo in veljajo v Mariboru brez pošiljanja na dom

za vsa leta 8 g. — k.
pol leta 4 " — "
četrt " 2 " 20 "

Po pošti:

za vsa leta 10 g. — k.
pol leta 5 " — "
četrt " 2 " 60 "

Vredništvo in opravništvo je na stolnem trgu (Domplatz) hiš. št. 179.

Rokopisi se ne vračajo, dopisi naj se blagovoljno frankujejo

SLOVENSKI NAROD.

Oznaila:

Za navadno trisopno vrsto se plačuje:
6 kr. če se tiska 1krat,
5 " " " " 2krat,
4 " " " " 3krat.
veče pismenke se plačujejo po prostoru.

Za vsak tisek je plačati kolek (štampelj) za 80 kr.

Prusakom.

„Denes smo zvedeli mnogo veselih novic: slovesni obéd, katerega je prusaki zbor na Dunaji hotel godovati Bismarku na slavo, prepovedala je policija; v Gradcu se je te vrste sramotnemu početju ukazalo, da se iz javnosti umakne v zaprt prostor; v Beljaku je po telegrafu ukaz z Dunaja vsaj vojaško godbo otél, da se ni opogánila, pomagaje Moltkove klešče poveljčavati pri godovanju.“

Vémo, da bi se s formalnega stala mnogokaj dalo vgovarjati, kar se tiče teh ukazov; a tudi to nam je znano, da so nas pruski okuženci dolgo in čisto várali, ter da bi bili neumni, ako se damo še dalje várali. Če tudi nismo dovolj modri ali dovolj močni, da bi se ognili Bismarkovih pasti, a toliko razuma, toliko kreposti, če bog dá, imamo še, kolikor je potrebujemo, da se ubranimo iglic, s katerimi nas hoče vbadati mala golázen, ki mej nami priséza njemu zvestobo.

Vse te svečanosti, naj se i nenujejo kakor koli, naj plašček ogernejo kakoršen koli, niso nič drugzega ter nehté biti nič drugzega nego demonstracija proti avstrijski misli, — slava Bismarku prepevana. A ljudjé, kateri Bismarku vriskajo, naj bodo veseli, ako se z njimi dela, kakor zna Bismark delati, ter ako jih železen črevelj sune, da ga krepko začutijo.

Obžalovati je samo to, da se je vlada tega tako pozno domislila ter da še zdaj polovičarski dela. Telegraf, kateri je bil tako prijazen ter je v Beljaku vojaški godbi ukaz nesel, bil bi izvéstno še toliko uljuden, da bi vse mrzko sleparstvo bil s poti spravil. To imenovano godovanje poveljuje vsa sramotna dela, ktera je bilo videti v pruskem vojevanju, — poveljuje vsega človeštva teptanje, ktero se je v tej vojni tako grozovito razodevalo na sramoto našemu stoletju in naši izobraženosti, — poveljuje tajbo najsvetejših ljudstvenih pravic, katere so bile uničene, ko so se francoske pokrajine siloma odtrgale, — poveljuje preobudo svete zveze (alijancije), ktera pride neogibno, ako avstrijski narodi ne bodo mogli avstrijske vlade potegniti od brezna pruskega prijateljstva, — poveljuje naposled svojo domačo ponižanost 1866. leta. Če to ni orgija, ktera se roga vsem nravnim pojmom, vsem načelom, kolikor jih je dražih in svetih narodom, potem sploh ni na svetu nobene nevarnosti, nobene grehote na javno nravnost, — potem je treba, da zakoni vsako nevarnost postavijo pod svojo brambo, — potem védi vsak svoje mlade hčere na golokožne plesse, da se tam naučé, kako se je vésti, kako se je sukati na tem novem prusakem svetu, na tem svétu „božjega strahu in nravne plemenitosti.“

Torej čestitamo vladi zato, kar je storila, nego čestitamo jej samo s polovico srca, ker je tudi ona pokazala samo polovico kreposti. Da naši pruski okuženci vselej najdejo kako svobodoljubno ali vsaj nedolžno naličje svojemu izdajalskemu početju, dobro vemo; kajti lagati in varati znajo ti izvrstni učenci izvrstnega nastavnika (mojstra)! A treba je, da vlada, ako res hoče biti avstrijska, tej golazni krepko zavpije: vem, kdo si! da jej pogumno odtrga naličje raz obraz, in avstrijsko ljudstvo bode ploskalo, ni se bati, da ne bi, avstrijsko ljudstvo bode vladi, ako začne krepko postopati, tem hvaležnejše, ker ošabnost te svojte že tako raste, da se bode naposled treba s svojo pomočjo braniti. V dokazilo te resnice bodi samo to rečeno, da smo dobili več pisem, ktera so nas vprašala, kje

bode tista pruska svečanost. Ni zelo resnici podobno, da so ti vprašalci pojedino hoteli še povikšati s pesmijo: „slava ti v zmagovalnem vencu!“, nego pripetiti bi se bilo utegnulo, da bi morebiti policija bila prisiljena, po pravici razkačenemu narodu braniti tistih, kateri se drznejo Avstrijo zasmehovati v avstrijske hiši!“

Kdo govori te resnične besede? Morebiti „Slovenski Narod“ slepim Sevnčanom? Ali morebiti kake druge slavenske novine tako grme nemškim Prusakom? Nikakor ne! Tako oponašajo sramoto nemške dunajske novine svojim nemškim rojakom! Tem besedam se torej nikakor ne more podtikati slavensko sovraštvo ali tuja zavist, ker piše jih „Tagespresse“, list, o katerem smo že rekli, da je moderin pošten, dokler govori o Prusih; a kader pridejo na vrsto Slaveni, katerim je tudi on tako srdit, kakor vsi ostali časopisi, tedaj tudi njega mine vsa modrost in vsa poštenost.

Dopisi.

Iz Kranja, 7. marea. [Izv. dop.] Pustne veselice so davno minile, nastopil je post, čas premišljevanja; plesalke in plesavci, ki so se vrteli v ozko skopljenih vrstah v čitalnični dvorani, se zdaj s pepelom trosijo po receptu ljubljanskih Sokolcev. Pa ne samo čitalničarji so imeli svoje plesse, tudi nemškutarji so se skazali in naredili 7. febr. v najeti dvorani svoj „ball.“ Odkar jih čitalnica več ne vabi k svojim veselcam, si morajo sami pomagati; lauski pust je bil vsaj „velik ples železniških uradnikov“, na katerega so bili tudi oni povabljeni, letos je pa takega slona manjkalo in bili so primorani sami za-se skrbeti. Lahkonoga hčerkica nemškutarjeva tudi rada pleše kakor vsaka druga Evina potonkinja, katerega veselja ji tudi nikdo noče kratiti. Iz te zadrege jim je pomagalo povabilo na „ples“ v Škofjo Loko, na katerem jih je bilo precej iz Kranja. Pa to veselje je ime'o tudi svojo grenobo, ker pot je bila v velikem sregu precej slaba in v ponočnem času so vozovi večkrat ravnotežje zgubili in svojo lepo težo nemilo na mokro posadili. — Bil bi pa vendar velik greh, ako bi tudi Kranj nemškutarskega plesa ne imel; zatorej so zložili mežje, kolikor je le vsak zmogel, na altar Terpsihorin in naredili ples, da je bilo kaj. Povabila so nosili ljudje, o katerih je večkrat v Vašem listu brati, da Vam nosijo neke dopise v vredništvo, katerih pa nečete prejemati. Po marsikakih ovirah je prišlo vendar do plesa; pa akoravno je dala Loka, Radoljca, Tržič svoj kontingent, ni bilo toliko društvo, kakor čitalnično pri Vodnikovi besedi. Plesalcev je zlo manjkalo, tako da so morali gospodje, ki že štejejo več ko 60 let, plesati. Prahu v drugače zapuščeni dvorani je bilo precej, poznal se je prst, če si ga po sukni potegnil, pilo se je dovolj, to se je razvidelo na prikaznih, ki so v jutro tavale po mestu, posebno fletno je bilo gledati nekatere znane osebe, ki so na kolodvoru razgrajale; kako gnjusobna si vendar ti nemškutarska kultura! O tem plesu je pisal nekaj dni potem nek dopisnik iz Gorenjskega Laibaherici, da je bila tukaj zbrana cela Haute-voleé gorenjske strani; risun teneatis amici! K zadnjemu pa še naj vrežem v lastno mesó in povem, da je bilo pri tem plesu tudi nekoliko tukajšnih Slovencev, in še celó takih, na ktere so se tukaj in drugod trdnjave zidale; eden izmed tega sicer majhnega števila si je še moral zadnji trenutek mnogo prizadjeti,

da je povabilo dobil, ker je bil s prvega izključen iz gorenjske haute-voleé. Vsi tukajšnji značajni Slovenci so obsodili tako postopanje; ali se tigospodje zdaj kul-pajo ali ne, tega ne vem, rečem pa, da zasluži Greuterjevo znano besedico iz državnega zbora.

V Gorici, 7. marca. [Izv. dop.] (Nekaj o tukajšnjem političnem društvu.) Prišle so mi te dni po naključbi pravila tukajšnje katoliško-politiške družbe v roke, katerih § 2. se tako glasi: „namen družbe je: pospeševati in braniti katoliške zadeve te dežele v vsem, kar se nanaša na vero, na družbinsko in političsko življenje in tako tudi doseči zedinjenje in soglasnost med Slovenci in Lahi te kronovine.“ Razvida se toraj iz navedenega § pravil, da so očetje tega društva hoteli osnovati laško-slovensko kat. pol. družbo in s tem pripomoči, da bi prepri in nesloga med temi sosednimi narodi se spremenili v prijateljstvo in slogo. Nekteri lahkomiselni Slovenci so laškim besedam takoj verjeli in pristopili k društvu; ali pokazalo se je kmalu, da Lahi hočejo Slovence le za to porabiti, da bi ti plačevali in tedaj društveno blagajnico polnili, da so pa vodstvo popolnoma sebi prihranili.

Da je to resnica, je razvidno iz sestavljenja odbora tega društva. Za odbornike so izvoljeni sledeči: odvetnik dr. Doljak kot predsednik, pl. Fabris, Pagani, Zanuttig in Alpi so zvoljeni za laško, Toman kot podpredsednik, dr. Hrast, Bostjančič, Simsig (kakor se sam piše mesto Simčič) in Pavlin pa za Slovence. Med laškimi odborniki so vsi zagriznjeni Lahi, posehno pa dr. Doljac (izgovarjaj Doljak) in pa duhovnik Alpi; prvi je sicer slovenske krvi, ali nima za Slovence ne srca ne razuma; drugi je prišel iz Laške dežele in je bil sprejet od tukajšnjega nadškofa med svoje duhovne. Prvi gospod, pravijo, namerjava v dež. zboru Goriškem zgubljeni stol poslanca s pomočjo kat. pol. društva sopet doseči, drugi pa se sv. očetu papežu priljubiti, da bi mu pri sebi podelil kako visoko čast in mastno službo: toraj, če je to res, bi imelo biti obema gospodoma to društvo le sredstvo v dosego svojih posebnih in osebnih namenov.

Med odborniki, ki figurirajo zvoljeni za Slovence, je le Toman, učitelj v pokoju, iskren Slovenec in pravi rodoljub, kar je pokazal pri vsaki priliki in tudi s tem, da je bil med ustanovniki goriške čitalnice, pri kateri je celi čas njenega obstanka eden najmarljivih odbornikov. Simsig je sicer tudi rojen Slovenec, pa on se ne čuti in ne spozna Slovence in ni še ud goriške slovenske čitalnice, v odborovih sejah kat. pol. društva pa, kakor pravijo, podpira le Lahe a ne Slovence. Pavlin je trd kmet iz Štandrega pri Gorici, ki ne dohaja nikdar k sejam. Naj večja moč bi lahko bil Hrast, dohtar sv. pisma, ako bi ga bila volja. Ali od tega človeka se ne ve ali je voda ali krop, ker se odteguje vsakemu narodnemu in političnemu življenju, in tudi on ni ud goriške slov. čitalnice, škoda za tega moža, kateri ima izvrstne duševne moči, da bi jih le hotel porabiti v prid in korist slovenskega naroda. Nekteri pravijo, da se preveč boji zamere tukajšnjemu proštu, ki je tudi zagrizen Lah, drugi da ne bi zgubil upanja do škofovega stola, in da se zato noče vtikati ne v narodne ne v politične zadeve. Bodisi kakor bodi, obžalovati se mora to njegovo ravnanje, ker tako zgublja v njem tukajšnji slov. narod krepkega boritelja za svoje pravice. Tako je sam Toman v odboru kat. pol. društva na slovenski strani. To se je tudi jasno pokazalo v odborovi seji 5. februarja t. l. V tej seji je namreč

Toman predlagal, naj bi se krščanski nauk pri popoldanski službi božji v cerkvi na Travniku v Gorici za odrasčene ljudi razlagal v slovenskem jeziku, kakor se je te zgodilo pred nekimi leti, potem naj bi se zboljšalo slovensko petje v veliki cerkvi in na Travniku pri prvi jutranji maši in naj bi se na velikonočno nedeljo pri peti maši v veliki cerkvi razložil papežev blagoslov in odpustek tudi v slovenskem jeziku, da bi to razumeli tudi Slovenci, kojih se iz goriških sosednih vasi cela množica zbere. Pri tej priliki je g. Doljac odgovarjal, da to odkriva le namen, slovenski jezik po mestu širiti, da ni potreba tega, kar Toman predlaga, ker je v mestu le malo Slovencev, da bi laško ne umeli, a da se bodo v kratkem tudi ti polasčili. Tako je padel Tomanov predlog, po tem ko ga ni nobeden izmed odbornikov podpiral (Hrast, Pavlin, Boštjančič niso bili nazoči). Pri tej priliki je pokazal Doljac svoj pravi obraz, ker se je do sedaj vselej prijatelja Slovencev hlinil, in je celo ud slovenske čitalnice.

To obnašanje odbora kat. pol. društva jasno dokazuje, da v tem društvu ne vlada enakopravnost, in da ni mogoče, da bi se Slovenci in Lahi v istem društvu zbirali, in skupaj zborovali. Zategadelj je najbolje da si Slovenci na Goriškem osnujejo in ustanovijo za se posebno narodno-katoliško-politiško društvo, ker le tako bode jim mogoče vse svoje moči družiti in svoje pravice vsestransko krepko in zdatno braniti.

Da nasvetujem ja narodno kat. pol. društvo in ne samo kat. pol. društvo, za to imam svoje razloge. Na Goriškem namreč nas je sicer več Slovencev kot Lahov, ali vendar nas je le mala peščica, ker vsi skupaj le malo presežemo število 70 tisuč, zatorej je treba da se vse duševne in gmotne moči združijo le v eno društvo, ker drugače bi bilo vsako društvo za se pre-slabo, in namesto da bi svoje delovanje krepko razvijalo, bi le hiralo in moralo bi se podreti.

Da se bode sloga sopet storila, je treba, da „Soča“ postane zmerno društvo, in da spremeni svoje ime v: narodno-katoliško-politiško-društvo: „Sloga.“ Le tako bode mogoče združiti zopet vse moči na Goriško-Slovenskem, v vseh vprašanjih složno postopati in vse svoje pravice vsestransko krepko, zdatno in neustrašljivo tirjati in braniti.

Tedaj Goriški rodoljubi na noge brez odlašanja. —m.— **Na Dunaji, 8. marca.** (Prusaki. — Slavenski shod. — Ruski car.) Pred nekoliko dnevi so bile konfiskovane dunajske, za Prusa z gorečim plamenom vnete novine „Neue fr. Presse“, a davi je zadela enaka osoda tudi njih staro nadušljivo mater „Presso“. Do dobrega sem uverjen, da novinarsko za-

tiranje nobeni vladi nikoli ni v resnici pomagalo ter nikoli ne bode, torej niti ne Hohenvartu, naj se zatirajo nemški ali slavenski časniki, ter naj se po najtemnejših ječah raztikajo uredniki, v čemer so do sih dob res vedno bili Slaveni bogateji obdarovani nego Nemci, in zatorej samo pripovedujem, zakaj so pograbil staro „Presso“. „Presse“ je denes prinesla uvodni sestavek, srđit na ministerstvo zategadelj, ker je dunajskim, gradškim in beljaskim Pruskom prepovedalo slovesno in javno praznovati poslednjo prusko zmago.

„Presse“ ktera vlado osorno graje, rekoč, da so smeli Slaveni popotovati v Moskvo; da so v Trstu Lah smeli godovati obletnico laškega „statuta“, — s kratka, da v Avstriji sme vsak narodek, vsaka narodna krbočina (splitter) kazati svoje narodno sočutje, samo avstrijski Nemci ne; a vendar jim v žilah teče tista nemška kri, ktera je prečudovite čine dovršila na francoskih bojiščih, a vendar govore en jezik s preslavnimi zmagovalci pri Wörthu, Sedanu, Metzu itd., ter da se torej bistro vidi, kako se je začela v Avstriji rabiti dvojna mera. — Dakle dvojna mera! Nemcem se res ne more oponositi, da se ne bi učili, in še od mrzkih Slavenov, kader je treba! Do zdaj smo o dvojni meri tožili samo mi, ki smo si vedno prizadevali, Avstrijo oteti propada. To našo pravično tožbo so zdaj nam iz ust potegnili Nemci, ki se s pruskimi novci kupljeni trudijo na vse kriplje, kako bi jo hitreje Bismarku izdali. Issleib nam je torej orožje iz rok izbil, ostro nabrusil ter zopet v naše prsi nazaj obrnil. Kdor bi nič ne vedel o našega cesarstva zgodovini, a vendar čital konfiskovani spis, mislil bi: da je v Avstriji vse ministerstvo slavensko; da je državni jezik slavenski; da Beust, kader ne jezdari po „ringu“ ali nema pri bankah nič posla, za kratek čas. Nemce na steno pritiska; da na Dunaji „Novi svobodni Rosobör“ iz Petrovega grada ali iz Moskve dobiva na leto po 500.000 rubljev, ob katerih toisto živi, hiše zida v Praširnovih ali Vukovih ali Mickievičevih ulicah in o belem dnevi vsemu svetu navideži brez nobene kazni iz cesarskega stolnega mesta in iz vse države sistemski stroji rusko juhtino; da so učilnice povsod slavenske, a nemščina da se uči tu in tam po kako uro na teden; da je že mnogo uradnikov izgubilo službo, ker so zatirali slavensčino, kolikor in kadar so mogli; da je g. Thomsohn u, nemškemu vredniku nemškega lista, „Deutsche Nation“ imenovanega, treba skozi okno metati slavenske uradne dopise c. k. novčnega svetnika panslavista Jordana; da so v železji po temnicah pod Šmerlingom vzdihovali nemški novinarji, a slavenski Nemcem zabavljali, kolikor so hoteli, brez kazni in straha; kader je kje kak tepež, kteremu se po sili prilépi več poli-

tičnega lica nego li ga ima res, da tedaj obsojajo samo uboge Nemce in nemškutarje po 2—3 leta v ječo, a Slovani, ako se njih početju ne zaniži z obéma očima, da se devajo samo po 8—14 dnij na blad zaradi prevroče krvi! Tako dvojno mero bi si mislil, kdor ne bi poznal resničnega razmerja mej raznimi avstrijskimi narodi. —

Včeraj in denes časniki poročajo o novem slavenskem zboru na Dunaji, kterega bi osnovali Rieger, Smolka, Stratimirovič in Kosta. Ne vem še, koliko je v teh novicah laži, koliko li resnice; a želeli bi bilo, ako se res nov slavenski zbor snide, da bi se njegovi sklepi modreje pretehtali in tudi potem dosledneje izvrševali, nego so se poslednjega slavenskega zbora sklepi.

Veliko skrb dunajskim novinam delajo telegrami, ktere sta si po pruskej zmagi pošiljala nemški cesar Viljem in ruski car Aleksander, ki je o Viljemu bajè izustil: „vot djadja meledèc!“ Tukajšnji listi sploh govoré, da je mej njima že davno trdna, Avstriji pogubna zveza, a ne samo osobno prijateljstvo, — ter da je vse ničevò, akotudi je morebiti res nastolni ruski carjevič z lepo svojo gospò Nemcem sóvraž, ker njegova politika, če on sede na prestol, nikoli čisto slavenska ne bode, kajti panslavizem bi v rokah vsake ruske vlade bil samo orodje, s kterim vrvèž in razpor dela povsod, koder živé Slovani, a za g. Skrejšovskega in Bleiweisa koristi, da se Ruska malo peče, nego vsak veter, kteri potegne preko Balkana, zdí se jej obilo važnejši od najgrozovitnejšega viharja v „Pokroku.“ Dalje, da Ruska hoče priti samo v Carigrad, če tudi iz Azije; da na dolénjem Donavu ter na Balkanu bode zadovoljna z ohlapno konfederacijo in s površnim pokroviteljstvom, a vse drugo v srednjej Evropi da radostna oddá Prusom, kterih želodec umeje tako izvrstno prebavati, kar je pogoltnil; da tega trdnega črteža ruske politike najmanje ne spremení ves carjevič nastolnik niti ne carjevna Dagmar, niti barin Katkov. Tako dunajski listi. — Res kaže, da je bil nekak dogovor mej ruskim carjem in pruskim kraljem; a vpraša se kakš-e u?

Politični razgled.

V državnem zboru se ni pripetilo nič odločnega. Vlada še vedno odlašá s svojimi predlogi gledé vprašanja o ustavi, kar dela ustavovernežem mnogo preglavico. Vladni listi pišejo, da ustavoverna stranka nima pravice zahtevati od vlade gotovih predlogov, ampak da naj taka stranka, ako vlada nič ne predloži, sama prične predlagati. Razpor mej vlado in

Listek.

Francozi pod Napoleonom Bonapartom 1797. leta prvič na Slovenskem.

(Iz Vodnikovih „Ljubljanskih Novic“ 1797. leta.)
(Dalje.)

(Zdaj naj začne torej Vodnik sam govoriti.)

Bitva pri Rivoli.

Feldcajgmaster Alvinci od vojske na Laškem na 16. dan prosinca piše, da so cesarske trume iz Padove ino iz Basana na sedmi prosinca čez Francoza iti začele, kakor je bilo z Dunaja zapovedano. Teh, kateri so v Padovi bili, sovražnik se je narveč bal, ino je počasi od drugod soldate tja soper ta iste postavljaj. Naši so šli iz Padove srečno čez Ečo, straže pobili, ujeli, razkropili. Cesarska vojska, katera je v Basanu stala, gre ravno takrat noter pred vrata mesta Verone; druga vojska gre iz Tirol, ino tudi sovražnika notri do Rivoli nazaj podere. Noter do zdaj je vse po sreči šlo, da-si smo bili en cel dan od vremena zadržani, da nismo mogli po nobeni ceni dalje, ino tudi soldat je od slabe poti silno truden bil. Tedaj smo jim vina ino mesa po vrhu čez dolžnost dali, da so k moči prišli, kar se je spodobilo jim storiti, ker so vsak dan po deset ur hodili čez hribe, strmine ino čez po 5 čevljev debel sneg. Zato smo le na tretji dan še le po noči ob desetih pred mesto Ri-

voli prišli. Vendar je bilo vse dobre volje ino pripravljenò, levo stran francoske vojske obiti ino zajeti, desno pak nazaj potreti ino srčno premagati. Še tisto noč smo pogovor storili, vsaka truma med nami se nasproti zastopila, kako bomo zjutraj na sovražnika z vrstjo planili. Dan pride, čakati ni bilo nič da ni sovražnik časa dobil, videti, kaj mislimo. Tedaj je naša leva z enim mahom desno sovražne armade popadla. Ravno to noč je sovražnik več soldatov na svojo desno pripravil, ino naši na levem so imeli čez grape, strme skale ino prepade iti. Vendar počnemo boj. Dolgo je sreča zdaj tu zdaj tam bila. Sovražnik je tèt našo levo zajeti, šel je po grapah ino dolinah okolo; ali mi smo mu na proti mahnili. Več ur je to trpele. Zadnjič je sovražna desnica omagala. Na sredi smo s paganetom noter dreti začeli; tako je tudi levica dušek dobila, da je mogla dalje gnati. Stali smo že na tem mestu, kjer je prej sovražnik stal. Z Eče so tudi naši šance, od Francozov na cesti storjene, predrii, ino k nam s konjiki na pomoč hiteli. Tudi smo sovražniku na eni strani za hrbet prišli.

Zdaj so si francoski vojvodi ves trud prizadeli, ino množico brez vrste ino reda proti naši sredi poslali. Mi jih počakamo srčno. V tem pridejo sovražni konjiki, ino pripravijo našo, že trdno levico v zmešnjavo ino v beg. Po časi je zmešnjava prihajala proti sredi, ino da-si je desnica noter do Rivoli premagajoč predrla, ni bilo vendar mogoče, naši zmešnjavi pomagati,

ino še enkrat na proti v boj pripeljati, ker je bil soldat, že presilno zdelan ino upeljan od hoje ino od bojevanja.

Boji okoli Mantove.

Vojska pod generalom Provera je imela povolje, Mantovi na pomoč iti; v tem so imele tudi vse druge cesarske armade ob vodi Eči povsod Francoze popasti ino jih odvrti, da bi Proveru ne branili roke Mantovi podati. Kadar je Provera iz Padove proti Mantovi šel, bil mu je prvi kraj pri vodi Frati na poti, kjer se je Francoz trdno zastavljen držal. Prednja vojska pod poveljem generalmajorja Hohencolerna se razdeli na tri kampe, ino osmi dan prosinca (1797.) popade sovražnika. Leva roka vzame kraj Kazele, desna roka predere v vasi Merlarlo ino Sansalvaro, ino obstavi most čez potok; srednja vojska pod generalom Hohencolernom teče proti mestu Bevilakvi, katera ima močen grad. Sovražnik prileti nasproti, pak je čez potok Frato proti Bevilakvi nazaj udarjen.

Tukaj dobi sovražnik dve polbrigadi na pomoč, silno se v bran postavi ino se krvav boj začne. Dunajski dobrovoljci se izkažejo, da so srčni, mahnejo v vodo, hoté prebresti, Francoze strelja med-nje, voda je pregloboka, morejo jenjati. Ob pol dne pride sovražnik na ta kraj vode. Mi ga popademo, podimo ga nazaj do Bevilakve. Zvečer se je mogel še dalje nazaj do mesta Lenjaga ino Menerbe potegniti.

ustavoverno večino državnega zbora je pa sploh tolik, da mora vlada ali sama odstopiti, ali pa državni zbor razpustiti. Da ima sedanje ministerstvo poguma in resne volje, kažejo konfiskacije ustavovernih listov in prepovedi slaviti nemške zmage. Ti čini novega ministerstva so kolikor toliko osupnili ustavoverneže in trepečega srca ugibajo njih listi prihodne namene vlade, ki bi utegnili končati oholo malikovanje ustave.

„Morning Post“ naznanja, kakor pravi iz gotovega vira, tajno pogodbo, sklenjeno pri začetku vojske mej Rusko in Prusko, obstoječo iz treh člankov. Po prvem članku bi nastopila Ruska na bojišče, ko bi francoske zmage vznemirjale Poljsko. — Drugi članek pravi, da ko bi se Avstrija obrnila proti Pruski, bi Rusija enako demonstracijo napravila proti Avstriji ter postavila vojsko na mejo. Vsled tretjega članka pa bi Ruska kot zaveznik Pruske napovedala vojsko Francoski, kakor hitro bi slednja dobila kterega koli zaveznika. Na srečo narodov so bili vsi trije članki nepotrebni.

Bismark z obilnim spremstvom je že v Berlinu, cesarja nemškega, oziroma kralja Viljema pričakujejo v Karlsruhe, od koder se vrne k svoji stari Avgusti.

V Parizu je vedno večje sovraštvo proti Nemcem, kateri celo štacun ne smejo odpreti. Tabora na Montmartre in v Belleville sta nepremenjena, sicer je pa mirno.

V francoskem narodnem zastopu se je vnela pri potrjenji volitev jako viharna razprava. Odbor, ki je imel nalogo soditi o volitvah v Algijeru, je namreč predlagal, da se volitev Garibaldija ovrže, ker ni spolnil pogoja francoske narodnosti. Victor Hugo zagovarja Garibaldija, kot edinega generala, ki se je bojeval za francosko in ni bil premagan. Ker vsled velicega nemira in hrupa ne more govoriti dalje, naznani Victor Hugo svoj izstop pismeno s besedami: Pred tremi tedni zastop ni hotel poslušati Garibaldija, danes pa mene ne, tedaj odstopim. Ta odstop je zbog tega važen, ker bo, kakor je rekel Louis Blanc, politične prijatelje Victor Hugo-ta nemilo dirnul. Da se bo laglje izplačala Pruski vojskina odškodnina, hote vpeljati povsod strogo varčnost; brodovje se bo razorožilo, vojski odopustili ter se osnovala vojska popolnoma na novi podlagi. Atlantiško brodovje jadra baje do Labe, da prepelje 90.000 vjetih Francozov.

Koncem tega meseca bo baje francoski narodni zastop zboroval že v Parizu ali vsaj v Versailles-u.

Stari Napoleon postaja čim dalje smešnejši. Pisal je namreč predsedniku francoske republike, Thiers-u, in protestiral, da se je odstavila njegova dinastija, ter

Tako se je končal prvi boj. Vsi so se dobro držali; zlasti so dunajski dobrovoljci srčno sedem celih ur v ognju bili. Cesta proti Bevilakvi je bila mokra od krvi naših sovražnikov. Dosti smo jih ujeli, mej katerimi je generaladjutant Comus. Francoski general Stever je mrtev ostal v Bevilakvi.

Drugi dan smo popadli sovražnika pri vasi Šent-Zenon ob štirih po poldne; nazaj smo ga pobili noter do Menerbe. Tam se je branil. Mi smo ga podili, ino je bežal do vasi Bonaviga. Noč nas je ustavila, da ga nismo dalje nazaj goli. Tri štuke, dosti priprave za strel ino puš smo mu vzeli, tudi okolo 300 Francozov ujeli, mej katerimi je petnajst oficirjev.

13. dan prosinca smo se pripravili čez Ečo iti. Francoski general Augereau (Ožeró) stoji na onem kraju, ino brani nam čez priti. Mi pošljemo nekaj čolnov proti Ničesolju, da smo sovražnika zmotili, v tem pak prenesemo na tistem pri kraju Ronku čez eno zatvornico šest štukov. Šest sto dobrovoljnih narrejajo most iz dvajset mostnih čolnov, da-si sovražnik med-nje grdo strelja. Mi gremo čez, postavimo se v vrsto ino deremo dalje proti vasi Čereji.

V on kraj Eče pustimo en batalijon Alvincijev ino en batalijon združen iz Turnovega in Lasijevega za stražo. Od Čereje gremo čez Sangvinet v Nogaro čez noč, drugi dan čez Kastelar do Šent-Jurijevega grada pred Man-

kušal dokazati, ka narodni zastop nima pravice do tega. —

Iz Španjskega se poroča, da so pri volitvah za volilne odbore (Wahlbureaux) zmagali ministerjalci. Vojvoda Montpensier gre na otok Mahon v pregnanstvo, ker kralju ni hotel priseči vojaške zvestobe.

Razne stvari.

* (Kako viši uradniki motijo pravosodnjega ministra Habietineka.) Ako prideš pred uradnega predstojnika, ki noče slovenski uradovati, navadno se ti izgovarja s tem, da bi sicer prav rad slovenski pisal, a da nima ljudi, ki bi bili jezika zmožni. Večidel je temu tudi res tako. Pa zakaj? Ne le, da vlada še ni nikdar pokazala resne volje, ka bi se moralo slovensko uradovati, ti predstojniki so sami krivi, da imajo slovenščine nezmožne uradnike. Exempli gratia! Pri mariborski sodnji razen enega adjunkta, ki zdaj dela v kazenskih zadevah, nimamo nobenega slovenščine zmožnega sodnijskega uradnika. Zdaj je bila za Maribor razpisana služba c. k. pristava. Natančno vemo, da so za to mesto prosili trije uradniki slovenščine izvrstno zmožni — en pristav in dva avskultanta. Ka-li mislite, da so se Slovenci nasvetovali Habietineku? Kaj še. G. deželne sodnije svetnik Ribič in celjsko sodišče sta nasvetovala novega avskultanta Hofmanca, rojenega Dunajčana, ki slovenski čisto nič ne zna. Seveda je g. Ribič in celjska sodnija to zamolžala pravosodnjemu ministru, ki nam po tem takem pri najboljši volji utegne v deželo poslati čisto nesposobnega uradnika. Seveda je tudi ministerstvo nekoliko samo krivo tej nepovoljnosti. Ministerstvo se mora ogle dati po drugih svetovaleh; njeni sedanji so sami narodni nasprotniki, ki bodo najpoštenejši vladni program v dejanji uničili. Tako ti c. k. močje „tepe“ Štirsko pripravljajo za veliko in vedno večje — Nemčijo.

* (Statistika Spodnje-Štajerske.) Iz zadnje štetve l. 1870 posnamemo naslednje številke o prebivalstvu slovenskega dela Štajerske: Okraj Celje šteje 37.142; Vransko 9.715; Laški trg 19.176; Šmarje pri Jelšah 18.675; Konjice 23.337; Brežce 16.637; Sevnica 9.704; Kozje 19.641; Ptuj 47.023; Rogatec 12.114; Ormuž 17.698; Ljutomer 12.831; Gornja Radgona 12.209; Slovenska Bistrica 18.325; Maribor 60.268; Št. Lenart v Slovenskih goricah 17.831; Slovenji-Gradec 12.924; Šuštanj 11.316; Mariberg 15.378 in Goraji Grad 14.420, cela slovenska Štajerska tedaj vkup 406.364 prebivalcev.

* (Sovražstvo Francozov proti Nemci.) Po poti ujamemo 50 Francozov, nekaj potov s pismi ino en soldaški voz Bonapartov s pisanimi papirji, kako dežele leže.

Šent-Jurijev grad najdemo zaprt. V tem vstane boj med nami ino od Lenjaga ino od Ronka za nami gredočimi Francozi. Feldmaršallajtenant Provera je imel še 5000 soldatov; tedaj je bil preslab, čez šent-jurijski zid se vzdigniti. Provera, podučen iz Mantove od Wurmserja, ve, da sta grada Favorita ino Montada z malo Francozi previdena, z Wurmserserjem je zastopljen, ta dva prijete od zunaj, Wurmserser pak iz Mantove od znotraj. Ali že je teklo 6000 Francozov od Rivoli njim na proti; 11.000 jih je pred Mantovo bilo poprej, ino general Augereau za nami leti od Eče s pešci, general Damas s konjiki nam na hrbet.

16. dan prosinca komaj popademo ta dva grada zjutraj ob petih, kar na enkrat vidimo, da smo okrog in okrog od Francozov zajeti. Mi se potegnemo vkup, bojujemo se notri do pol dne tako srčno, da se je sovražnik sam začudil. Še le takrat smo se podali, kadar smo ves strelni prah postrelili ino videli, da je preveč Francozov, nas pak premalo. Pod orožjem stoječi ponudimo, na zgihanje se podati. Francoz vzame gihanje, podpišemo ob pol dvanajstih ino se za ujete podamo. Oficirji so na pošteno besedo prosti izpuščeni.

Iz Mantove ni mogel Wurmserser na pomoč priti; tedaj je šlo vse tako po nesreči. (Dalje prih.)

cem) nastaja vedno huje in bodo slednji še obžalovali svoje divje zmage. Alzasijanci v Parizu so nabili na borski razglas, da morajo vsi že pred vojsko vdomačeni Nemci in Avstrijci nositi seboj potrebna pisma, da dokažejo svojo narodnost. Povsod po Francoskem se snujejo društva, katerih družabniki prevzamó dolžnost nobenega Nemca ne vzeti v službo. Ta narodna strast se je pokazala zlasti pri zadnji nazočnosti Prusov, kakor pripoveduje „Constitutionnel“. Mlada, dobro oblečena gospa z mladim spremljevalcem pozdravi princea Sachsen-Coburg, kterega je osebno poznala, zdajci jo množica obsuje, zasramuje, sem ter tje suje da se je komaj rešila v neko štacuno. Veliko žensk je bilo trpinčenih, ker so bile ali v resnici Prusom prijazne, ali zbog suma. Štacunarjem, kavarnarjem in restavrantom, ki so Nemcem kaj prodali, se je vse razbilo; tako da se je nadejati, ka se bo sčasoma sovraštvo Nemcev kot narodna krepost proglasila.

* (Vojskini strožki) na Francoskem znašaja razen Pariza 1100 milijonov.

* (Iz Ljutomera) se nam poroča o malomarnosti — da ne rabimo hujšega izreka — dveh gospodov narodnjakov, ki popolnoma pozabljata svoje dolžnosti v narodnih zadevah. Ko to reč določneje pozvemo, razložili bomo našim bralcem ondotne razmere ter povedali dotična imena.

* (Razpisana služba) na c. k. gimnaziji v Celji za klasično jezikoslovje, učni jezik nemški. Prosilci — na slovenščine zmožne se bo zlasti ozir jemal — naj vložo prošnje do konca t. m. pri štajarskem dež. šol. svetu.

* (Posojilo) na železnice je sklenila ruska vlada z Rothschildom v Londonu in Parizu. Znaša 12 milijonov funtov St.

Glasovi izmed občinstva.

(Za zadržaj in obliko tega predela ne prejemamo nobene odgovornosti.)

V Mirnem 8. marca.

Dragi Mirenci! Ko smo 29. januarja našo čitalnico slovesno odprli, podali smo si roke in si obljubili, da v prihodnje hočemo združeni in složno delati; da pa te besede ne bodo le prazna fraza, ampak da meso postanejo, imamo najlepši priliko to v sredo 15. t. m. dejansko pokazati. Oni dan bode namreč volitev novega župana. Sedanji župan, kakor Vam znano, ni Slovenec ne po rodu, ne po mislih; ne razume našega jezika dobro v besedi, temu menj ga pisati zna, — naravno je torej da njemu ne bije srce za nas, da naš narod je njemu tuji, kakor on nam, dokaz temu je, da Mirenko županstvo vedno še laški uraduje, kakor doma, tako z goriškim deželnim odborom. Da bi se to še nadalje godilo, bi bila za nas Mirence — sramota. Sicer nimamo dosedanjemu gosp. županu nič očitati, temveč smo mu hvaležni za vestno in dobro gospodarstvo; ampak iz gor omenjenih vzrokov nam ni mogoče ga več voliti.

Naša sveta dolžnost je, da volimo enega domačina, ki se je med nami rodil, z nami živel in zrastel, ki naše potrebe sam čuti, jih torej najboljši pozna. Volimo moža iz naše srede, neodvisnega in od nas čislane, ki bode za nas in za blagostanje naše občine skrbel; si prizadeval, da se nam bo v našem milem slovenskem jeziku uradovale in da bode, kader bo šlo za naše žulje, z nami glasoval.

Ta možak bi bil naš vrli oče g. Hausner, — porok tega je njegov čisti in neomadeženi značaj, njegovo poštenje. Njemu je gotovo na srcu naša narodna in materijalna korist. — Volimo ga enoglasno, kesali se ne bomo — nikdar.

En Mirenc za več družih.

Oprto pismo

g. okrajnemu glavarju Seederju v Mariboru:

Ako imate voljo ali pa zaukaze morebiti s konfiskacijami postopati proti svobodnemu tisku, podučite se o Svojih pravicah in naših dolžnostih iz tiskovne po-

stave, ki Vam bo jasno povedala, kdaj morate v roke dobiti Vaš „pflichteksemplar“. Naši stavci, do katerih ste se zadnjič obrnili, so sicer jako poštene duše, v zadevah tiskovne postave pa bi vendar ne utegaili imeti vednosti dovolj — saj je še gospodje nimajo, ki imajo paziti, da se ta postava izvršuje.

Vredništvo „Slov. Naroda.“

Dunajska borza 10. marca.

Enotni drž. dolg v bankovcih	58 fl 30 kr.
Enotni drž. dolg v srebru	67 „ — „
1860 drž. posojilo	95 „ 80 „
Akcije narod. banke	7 „ 25 „
Kreditne akcije	258 „ 80 „
London	124 „ 40 „
Srebro	122 „ 50 „
Napol.	9 „ 90 „

Poljska semena

kakor : seme trav, detelje, raznega žita, mnogo-vrstnih pridelkov in sadežev, angleške repe za pičo, pese, jesenske sladke repe, pozemelske kolerabe itd.

Semena zelenjav ali povrtnin.

Zelnato seme, ohrovt, kolerabe, korenje, zelene, solate, poletne in zimske redkve, kuhinskih zelišč, kumar, dinj, graha, fižola itd.

Semena cvetlic.

Aster, vijol, balzamin, ovijalnih rastlin kakor tudi obilo drugih cvetlic

priporoča frišne, kaljive po najnižji ceni

Karol Schmidt-ova vrtnarija v Ljubljani
pod zvonarjem št. 24.

Prosimo pozor!

Že mnogo let skušen najboljši pripomoček za kašelj, hripavost in suha usta pri govorjenji, je gumi s sladkorjem. Iz tega narejene gumi-bone, škatljico za 20 kr. prodaja

F. Kolletnig v Mariboru.

T. Rochel & Comp. v Gradcu.

Knjige:

Slovenska kuharica

ali navod okusno kuhati navadna in imenitna jedila — založila in izdala **Magdalena Bleiweis-ova** v Ljubljani 1868 — še leži veliko število iztisov pri založnici in izdateljici.

Ta knjiga, edina te vrste v naši literaturi, je pisana z veliko skrbnostjo in pazljivostjo, tako da se sme vsaki nemški kuharici v primer postaviti; to spričevalo ji vsak da, kdor to knjigo pozna; naj bi ne manjkala nobeni količkaj založeni slovenski kuhinji. Kdor jo želi kupiti, naj se obrne na gospo izdateljico v Ljubljani ali pa na opravništvo „Slov. Naroda.“

(1)

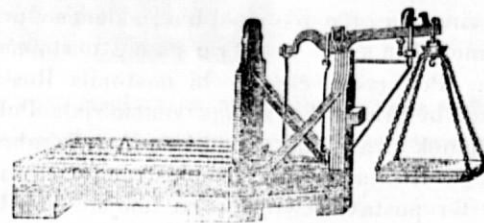
Vsem prijateljem, znancem in p. n. udom čitalnice izreka pri svojem odhodu v Ljubljano srčen „Na zdravje!“

Maribor 10. marca 1871.

Davorin Golob,
farmacevt.

Decimalne in centimalne
(mostne)

tehtnice

se narejajo in prodajajo po najnižji ceni v tovarni

Franceta Pibrovc-a
v Kropi na Gorenjskem.

(5)

„SLAVIJA“

vzajemno-zavarovalna banka v Pragi
sprejema tekoj v službo nekoliko

potovalcev,

z najboljšimi pogoji.

Prosilci morajo položiti kavcijo v gotovini ali pa v državnih papirih. Natančnejša izvestja podaja:

(1) vzajemno zavarovalne praške banke „Slavija“ v Ljubljani.

Jan. Lad. Černy.

! Senzacija!

(14)

Amerikanski patent.

Kdo si ne želi lepih, zdravih zob? Samo z novimi električnimi kavčukastimi krtačami za zobe (brez ščetin) jih je mogoče dobiti. Te najnovejše krtačice, o katerih govori na tisoče spričeval in pohval, so popolnoma izdelane iz kavčuka in imajo namesto ščetin — kavčukasta žela, ki morejo segati v najdrobnejše votline zob in odpraviti, kar se je škodljivega nabralo. Kavčuk ima v sebi električno moč, ki se po ribanji zbudi, in tako se zgodi, da se vsled ribanja zob ne očisti samo, ampak da se tudi polira in zabrani proti krhanju. Te krtačice naj bi se po zdravniških sodbah rabile pri najmlajih otrocih, da se pride zobnim boleznim v okom. Razen teh dobrot se te krtačice skoraj ne da uničiti in se lahko ena krtača rabi celo leto. Ena taka velja samo 90 kr.

1 gold. en parni stroj (Dampf-Apparat.)

za čiščenje škodljivega zraka.

Parni kotel tega aparata se napolni s čistilno vonjavo za to odločeno, potem se razgreje na spiritalni lampici aparatu prideti, vsled tega se razvije hlap in oprosti največ sobo v malih minutah vsacega škodljivega ali neprijetnega zraka ter jo napolni s prijetno vonjavo. Neobhodno potrebno za bolnišnice, šole, urade, delavnice, stanovanja, kakor tudi za salone. Ta mašina je iz zlatega bronza prav čedno izdelana, da more veljati kot zaljšalo. En stroj velja 1 f. Stekllica čistilne vonjave s potrebnim špiritom 50 kr. — (Zadostuje za 50krat).

Elektro-galvanični prstani,

jako važna, za vsacega potrebna iznajdba.

Najviše medicinske kapacitete so dognale, da je galvanizem dobrodejen proti nize zaznamovanim boleznim. Po napotilu imenitnega pariškega zdravnika so se prstani vsake večine iz novega zlata napravili z uloženim elektromagnetnim dratom, ki ima gotovi učinek vbranjevati in zdraviti vse protinske, reumatične in bolezni na živcih itd. Tak gladek prstan velja samo 90 kr, zdravniki ga priporočajo nositi.

Najnovejša iznajdba.

Srajčna gumbice za našiti iz pravega 18lotnega srebra. S to iznajdbo se je dosegel vrhunec v tem artiklu, kajti združuje eleganco z varnostjo. Če se preračuni, da taka gumba skoraj vekomaj traja in da se lahko z nerabljivih srajc odreže in na nove prišije, a obdrži ven-

dar staro vrednost, med tem ko se druge kakoršnekoli gumbice v perilu, pri likanju, munganju ali tudi nošenji prehitro končajo. Vsacemu ducendu je prideto pismo, ki garantuje za najbolje srebro in zlato. Cena je zato tako nizka, da se more ta artikelj hitro udomačiti v vsako hišo. 1 ducend najlepše guillouchiranih srebrnih 35 kr., gladkih 70 kr.

Zanimljiv peresni ročnik. (Federhalter.)

Ko je Nj. V. cesar Napoleon III. pisal delo Julius Caesar, je naročil, naj mu eden najrunejših mehanikarjev po njegovem lastnem napotilu napravi peresni ročnik, da se v okom pride sitnemu namakanju in da sploh postane pri pisanju pogrešljivo vsako drugo orodje. Naročilo se je izvršilo i. s. kar najsi najniže, že v 8 dneh se je N. V. ročnik izročil. G. Gilbert Rochee je idejo še izboljšal in je za to izvršno delo dobil 50 napoleondorov, ker je nad vse nade namenu odgovarjalo. Meno je izdatelj še le zdaj opomnil na to iznajdbo in jaz sem vsled tega prevzel edino zalogo za avstr. ogr. monarhijo. Ta peresni ročnik je iz finega kineškega srebra, zapirljiv, konstrukcija je taka, da se lahko piše od rane do mraka brez vsake ovire in da se lahko po potrebi uravnava, kako naj črnilo teče. Oblika je elegantna in za vsako roko rabljiva, torej se sme vsakemu priporočati a posebno potnikom, uradnikom, pisarnam, doktorjem, učencem. En ročnik velja 1 f. 1. ducend Napole-onovih peres 15 kr.

Havanska vonjava. (Havanna-Bouquet.)

Za 1½ kr. cigara 30 kr. vredna; namreč najcenejša cigara se da s pomočjo havanske vonjave spremeniti v pravo Havanko. Ta čisto novo vpeljana originalna esenca se dela iz korenine in grmovja pravega zapadno-indijskega tabakovega zelišča. Ako se slaba cigara z njo namoči, odpravi se njen duh in se zamenja za lepo vonjavo izvršnih Havank. Stekllica zadostuje za 500 cigar, velja 1 f. 50 kr.

Zmaga vednosti.

Naposled se je enemu najimenitnejših ločbarjev posrečilo iznajti sredstvo, ktero so desetletja največ kapacitete na polji kozmetike zastoj iskali. Preservativ proti slabi sapi (athemprservativ) mahoma odpravi vsako slabodisečo sapo, naj izhaja iz slabih zob ali iz drugih bolezni, ker tudi zobno meso zdravo ohrani in tako zobe vtrjuje. Prav priporočila se kadilcem, ker se more zaostali tabakovi duh mahoma zameniti za prijetno, dobrodejno in ohlajajočo aromo, tudi kot toaletski predmet nepogrešljiv; ako se zjutraj s to esenco usta enkrat spero, ostane prijetni duh ves dan. V svojem učinku je ta esenca razločna od vseh

drugih, ker je čisto nova, od nobenega družega še ne najdena kemična procedura, od visokih znanstvenih osebnosti preskušena in za izvršno izrečena. Stekllica z napotilom 90 kr.

Dežni plašči.

iz nepremočljivega, nerazstegljivega blaga brez šiva, anglež izdelek; ta plašč je tako izdelan, da ga je moč nositi tudi pri najlepšem vremenu, ker je na drugi strani podoben najlepši površni suknji. En plašč velja 10 f. 50 kr.

V brambo osebe in imenja

je neobhodno potrebno imeti dobro orožje; to so no-vozboljšani Lefauchaux-revolverji s zavarovalno zaporico, dvojnimi kolenjem in 6 risanimi cevi, s kterimi je mogoče v eni minuti 6krat vstreljiti, to je že orožje, da ga ni več tacega.

1 revolver 7 millimeter f. 13. —	100 patron f. 3.50
1 „ 9 „ „ 15. —	100 „ „ 4.—
1 „ 12 „ „ 17. —	100 „ „ 4.50

Žepni samokresli, fino damascirani, enocevni po 1 f. 20 kr., dvocevni po 2 f. 40 kr.

Varovalce življenja ali ubijalec. To iz li-tega železa delano orožje se najbolje priporoča napadenim v lastno brambo, ker ima napadeni zaradi oblike veliko moč v rokah in je oblika taka, da se da orožje vedno v žepu nositi; po 65 kr.

Dobrota.

se je skazala vsacemu sesajočemu otroku z izboljša-njem noyopatentirane sesalnice, ki nepotrebno dela vsako dojnico (mnogo rečeno!) Otrok se more rediti sedé, leže in celo v spanji, in sicer ravno tako, kakor da bi ga mati do-jila, namreč brez vsega truda. Je dokazov dovolj, da otroci, ki so jih dojnice dojile, niso imeli zdravja in moči in da so še le kasneje s pomočjo omenjene sesalnice začeli raz-cvetati, kar je lahko umljivo, kajti kolikokrat je treba is-kati drugo dojnico, predno dobi otrok primerno mu hrano. Le matere vedó ceniti vrednost te iznajdbe. Velja 60 kr., najfineje izdelana 90 kr.

Najnovejša kirurški iznajdba!

Angležka samoklistira s sikalnico, rabljiva pri otrocih in odraslih; celo oslABLJENE osebe jo morejo brez napenjanja sami na sebi rabiti in se da klistira po po-trebi močno ali malo napolniti. Tega orodja naj bi ne manj-kalo v nobeni hiši. Po 8 f.

Omenjene reči so v avstrijski monarhiji e d i n o in s a m o pri podpisani zalogi dobiti.

A. Friedmann na Dunaji, Praterstrasse Nr. 26.